

## Szakjelentés

### Háromkút közigazgatási és közlekedési infrastruktúrájának jelenlegi helyzetéről

A szakjelentés a Nagyhagymás Községi Fejlesztési Társulás keretében készült

## Tartalom

Téma .....	3
Helyzetanalízis.....	3
A település úthálózata.....	4
Közigazgatás .....	5
Stratégiai besorolás és prioritások .....	5
Következtetések, összegzés .....	6
Javaslatok.....	6

## Téma

Jelen szakjelentés a Háromkúton felmerülő problémákat tárja fel, mely legfőképp az utak állapotára, illetve a közigazgatás helyzetére összpontosul. Háromkút egy település Neamț megyében, mely a Békás-szorostól 15 kilométerre található, a Kis-Békás patak mentén. A Hagymás keleti oldalán terül el, Gyimesközéploktól 27 kilométerre. A falu túlnyomó részt magyar lakosú, a Kis-Békás patak két oldalán sorakoznak a házak.

## Helyzetanalízis

Háromkút egy festői környezetbe ékelődik be a Kisbékás patak völgyébe, ahonnan gyönyörű kilátás tárul a Fekete Hagymás sziklatömbjeire, továbbá a hegyet övező erdőre.

A Hargita megyei Gyimesközéplokon a 20. század elején, megindult az első kitelepedési folyamat, mely gyalog vagy szekérral történt Gyimesközéplokról és Gyimesbükkről Háromkútra. Először csupán ideiglenesen vándoroltak ide a gyimesi lakosok, kalibákat építettek és itt töltötték a nyarakat, legeltetve állataikat. Ősszel, ahogy az időjárás zordabbá vált, visszaköltöztek a gyimesi falvakba. Az idő múlásával rájöttek a gazdálkodók, hogy meg tudnak élni Háromkúton is, így néhányan eladták gyimesi területüket, házukat, állandó lakásokat építettek gazdasági épületeket mellé, és gazdálkodtak, veteményeztek, míg mások megtartották gyimesi lakásaikat. Így lett az ideiglenes faluból állandó település, melynek lakossága 85 fő.

A falu három egymáshoz közel kialakult forrásról kapta a nevét, melyek közül az egyik legszebb a Meleg forrása karsztforrás. A melegforrás nevét onnan kapta, hogy még a téli, hideg időszakban sem fagy be. A forrás a Fekete-hagymás lábánál tör a felszínre, vize a Kisbékás patak vizét táplálja.

Az idilli környezetben elhelyezkedő település lakói két problémával kell szembenézzenek: elsőként az utak állapota nehezíti meg a mindennapjaikat, e mellett az is nehéz helyzetbe állítja az ottlakókat, hogy többségének a személyazonossági okmányai Gyimesközéplokra szólnak, ezzel szemben a település Neamț megyéhez tartozik.

A Nagyhagymás Fejlesztési Társulás tagja Neamt megye, mivel a Hagymás hegység Neamt megyében is átnyúlik, ezért a tagok úgy vélték hatékonyabb fejlesztést eszközölhetnek a közeljövőben úgy, ha közösen gondolkodnak a térségről. Ez Háromkút esetében sincs másként, mivel a 2023 szeptemberi Közgyűlésén (1. Csatolmány) a Fejlesztési Társulásnak elhangzott az, hogy a háromkúti lakosok szempontjából számottevő lenne az, hogy a 127A megyei útvonalat feljavítják, mivel ezen az útszakaszon lehetséges átmenni Hargita megyéből Neamt megyébe Gyimesközéplak felől, majd egy másik, Neamt megyei útvonalra rátérve Háromkútig.

A Fejlesztési Társulás által a két megye közbenjárása is egy lehetőség a Háromkút településén lévő problémák kiküszöbölésére. Mivel mind két megye közösen dönt Nagyhagymás Fejlesztési Társulás keretében, így úgy az utak mint a közigazgatás szempontjából is fontos az egyesület tevékenysége.

#### A település úthálózata

Háromkút úthálózata egy községi útból áll, mely összeköttetésben van a 127A Hargita megyei útvonallal, illetve ennek Neamt megyei részével, e mellett a szintén Neamt megyében található Kisbékás utcával.

A 127A megyei útvonal a Gyimesközéplakon lévő hidegségi letérő és Gyergyótölgyes település között húzódik végig, átszelve Neamt megyét. A Hargita megyei részen, Gyimesközéplak, Hidegség, Bükkhavas, Farkaspalló szakaszon, egészen a két megye határáig az út tervet elkészítette Hargita Megye Tanácsa, illetve az építkezési engedély is rendelkezésre áll. Ez az út a Hargita megyeiek, illetve a Háromkútiak szempontjából is egy fontos szakasz, mivel lakó övezet, illetve sokan használják nap mint nap. Háromkút településre a 127A megyei utat követve juthatunk el úgy, hogy az említett útvonal megyehatár átlépése után Hosszúréz település előtt balra vesszük az irányt és rátérünk a 204-es községi útra, mely egészen Háromkútig vezet.

Jelen pillanatban Háromkutat sajnos csak földúttal lehetséges elérni, mely a helyiek számára nagy nehézséget okoz, mivel az V-VIII és IX-XII osztályos gyerekek vagy Gyimesközéplakon vagy Gyergyószentmiklóson végzik tanulmányaikat, egészségügyi szolgáltatásokat is többnyire a két településen veszik igénybe a lakosok, továbbá a bevásárlás is kihívás. Így ezen útvonalak kimondott fontossággal bírnak az ottlakók számára.

## Közigazgatás

Háromkút közigazgatási szempontból több részre oszlik. A lakosok egy részének személyazonossága Gyimesközéplokra szól. Mivel adminisztratív szempontból Damuk községhez tartozik a település, a telekkönyvezési folyamatok Damuk község által kivitelezés alatt állnak.

Két közintézmény van a településen: az iskola és a templom. Egy iskola működik Háromkúton, mely I-IV osztályos tanulónak ad lehetőséget a tanulásra. Az iskola a Farkaspallói Elemi iskola intézménye, melynek a helyi Községi ház ad otthont, Gyimesközéplokról jár tanítani három pedagógus. A felsőbb tagozatos diákok Gyergyószentmiklósról vagy Gyimesközéplokra járnak iskolába. Legtöbbször – mivel így van lehetőségük – hétfőtől péntekig az adott oktatási intézmény településén tartózkodik, majd hétfőre tudnak hazamenni a gyerekek. Az ingázás a falugondnoki szolgálat segítségével tud megvalósulni. A Keresztelő Szent János filia, XIV. Gyergyói főesperesi kerülethez tartozó templomban Gál Hunor, örmény plebános tartja a szentmiséket.

## Stratégiai besorolás és prioritások

A stratégiai besorolást tekintve két stratégiát is megemlíthetünk: úgy a vidékfejlesztési stratégiában, mint a Gazdasági stratégiában feltüntetve vannak az utak és azoknak állapota. A vidékfejlesztési stratégiában kimondott hangsúly van a megyei és községi utak korszerűsítésén, a gyalogos forgalom biztonságának növelésén és a kerékpáros közlekedés biztonságossá tételén. Itt külön kiemelésre került a járdák építése, illetve buszmegállók kialakítása.

A Gazdasági stratégiában külön fejezet vonatkozik a megye úthálózatára. Hargita megye teljes úthálózatának hossza 1827,856 km, mely európai, megyei és községi utakból tevődik össze. A másodlagos utak tekintetében probléma az útvonalak minősége, szükség azok felújítása, kiépítése. A stratégiában az erős pontoknál említik a megyei útvonalak jelenlétét, mivel több olyan turisztikai jelentőségű megyei útvonal van jelen a megyében, melyek valamilyen attrakcióhoz könnyítik meg az odajutást. Vannak olyan útvonalak is, melyeknél szükséges a meglévő út rehabilitációja, mint például a jelen szakjelentésben említett 127 megyei útvonala.

Mindezek mellett a Neamt megyében lévő község útvonal feljavítására is nagy szükség lenne, mivel a megközelíthetőséghez nagyban hozzá járulna, a ott élők mindennapjait könnyítené meg.

A Hargita megye prioritások szempontjából az első prioritás az egyik legfontosabb a témakörben, így az Összekötjük Székelyföldet: jó utakat és hidakat prioritás érvényesül a leginkább. E mellett megemlíthetjük a hatos, illetve a tizenkettes prioritást is.

## Következtetések, összegzés

Az utak elősegítik a gazdaság fejlődését, mivel könnyebbé teszik a kereskedelmet és a szállítást. Az áruszállítás és a szolgáltatások hozzáférhetőbbé válnak, ami pozitív hatással lehet a helyi gazdaságra. Abban az esetben, ha könnyedén elérhetnék a turisták Háromkutat, az hozzájárulna a turizmus fejlődéséhez is, mivel lehetővé teszi az emberek számára azt, hogy könnyedén megközelítsék a települést.

Háromkút helyzete több problémát is felvet, melyekre csak a két megye közös erejével lehetséges megoldást találni. A helyieknek úgy az utak, mint a közigazgatás szempontjából szükség van segítségre, melyeket a két megye képviselőivel szükséges megvitatni.

## Javaslatok

- Falugyűlés megszervezése Háromkúton, ahol elmondhatják meglátásaikat a lakosok
- Annak a lehetőségnek megvizsgálása, hogy Damuk község belép a Nagyhagymás Fejlesztési Társulásba, ezáltal milyen kérdésekre, problémákra tudna az egyesület megoldással szolgálni
- A Nagyhagymás Fejlesztési Társulás és Hargita Megye Tanácsának támogatása által országos politikai megoldás keresése